

Jaciment paleontològic de la N-340

Vilafranca del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Al sud de Santa Digna
Emplaçament Encreuament de la variant de la N-340 amb el tram de gran velocitat.

Coordenades:

Latitud: 41.33427
Longitud: 1.69506
UTM Est (X): 390808
UTM Nord (Y): 4576687

Classificació

Número de fitxa 08305 - 75
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Jaciment paleontològic
Estil / època: Cenozoic Neògen
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: Pla d'ordenació urbanística municipal de 2003
Número inventari Si:CC.AA 12925
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 018A09003
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 13/12/2007 - 01:00

Descripció

Els treballs de construcció de la variant de Vilafranca ha posat al descobert una seqüència de margues i argiles bioclàstiques molt riques en fòssils marins, principalment invertebrats. Aquesta fauna, d'Edat Miocè mig, es situa en el marc geològic del complex marí-transicional de la Depressió del Vallès - Penedès. De les dades obtingudes en aquesta intervenció paleontològica i de l'estudi s'ha arribat a la conclusió de que pertanyen a la seqüència deposicional del Garraf, ja que es troben relacionats lateralment amb els dipòsits de plataforma carbonatada. La secció mostra característiques comuns amb les del sector de Sant Pau d'Ordal i la riera Labernó. Totes aquestes seccions mostren nivells d'acumulacions de *Vaginella austriaca* i *Megaxinum bellardianum*. La secció estudiada ha proporcionat una gran quantitat de mostres que ascendeix a 822 exemplars, que es troben en un total de 517 mostres de mà. El nombre total de mol·luscs identificat és: 39 gasteròpodes, 19 bivalbs i 1 escafòpoda. Cal destacar la presència d'una espècie de decàpode i de 2 selacis. També ha proporcionat impressions d'equinoderms, restes de decàpodes, escates de peixos teleostis i dents de selacis. La malacofauna és, a grans trets similar a la del sector de Sant Pau d'Ordal. Els materials contenen abundants pistes fòssils associades a parts esquelètiques de mol·luscs (*Megaxinum* i *Lucina*) i decàpodes (*Portunus*). L'associació fòssil es troba "in situ" i existeix un canvi de les poblacions d'invertebrats degut a modificacions de les condicions físiques del medi, produïdes per la sedimentació de gran quantitat de bioclats. Aquest ha estat reconegut a les fàcies de margues bioclàstiques i es coneix sota el nom de "Tafonomis feed-back". La presència d'un nivell amb abundants pteròpodes *Vaginella* austríaca, ha permès datar aquesta secció com Languià (Miocè mitjà). Les espècies fòssils d'invertebrats més abundants són les següents: *Nassarius* aff. *karrerri*, *nassarius rectus*, *clavatula*, *asperulata*, *conus* (*conolithus*) *doujardini*, *ringicula buccinea*, *vaginella austriaca*, *Euthriofusus*..., totes amb un número superior a 10 exemplars.

Observacions:

Qualsevol obra que perfori una mica el terreny al mateix Vilafranca toca els nivells marins amb fauna abundant.

Història

Des d'antic, nombrosos autors han mencionat la presència de fòssils als afloraments de l'Alt i Baix Penedès. El sector de Sant Pau d'Ordal, amb algunes característiques comunes amb la secció de Vilafranca, ha atret especialment l'atenció dels estudiosos. L'any 1997 es va fer una excavació, sota la direcció de Xavier Riu i Coll.

Bibliografia

Carta Arqueològica de l'Alt Penedès: Vilafranca del Penedès. Inventari i Documentació del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya. HOEDEMAKERS, Kristiaan i BATLLORI, Jordi (2005): Fish otoliths from the Early and Middle Miocene of the Penedes (Catalunya, Spain) *Batalleria*, 12, pp. 105-134.

